

Amerikaanse systeem dwingt gematigde kiezer tot extreme keuzes

De VS staan aan de vooravond van een catastrofale verkiezingsstrijd. De ene helft van Amerika verwacht de overtuiging van de andere helft. Amerikanen zijn hopeloos verdeeld over waarden en normen, Amerika's rol in de wereld, homohuwelijken en natuurlijk belastingen. Het zal in november tot een fotofinish tussen Bush en Kerry leiden, wordt algemeen aangenomen.

De vraag is of Amerikanen

werkelijk zo verdeeld zijn? De mythe van de gepolariseerde kiezer verbloemt de ware reden achter de verwachte tweedeling onder de kiezers in november; een gepolariseerde politieke elite die een ideologisch politiek klimaat hebben geschapen. In het Amerikaanse tweepartijen systeem dwingt dat de overwegend gematigde kiezer tot extreme keuzes.

Op tal van polariserende politieke onderwerpen blijken Amerika's kiezers niet zo ver van el-

kaar verwijderd te zijn. Een meerderheid blijkt voor striktere wapenwetgeving, voor de doodstraf en tegen een abortusverbod (maar onder strenge voorwaarden). En andere kiezers groeien naar elkaar toe. Zo spreken evangelisten steeds gematigder over abortus en kijken zwarte Amerikanen kritischer aan tegen een minderhedenbeleid. Uit cijfers blijkt dat geregistreerde Republikeinen en Democraten zichzelf in grote meerderheid in

het politieke midden plaatsten. Diezelfde kiezers plaatsten de ideologie van hun partij aan het uiteinde van het politieke spectrum. Dit wijst er op dat niet de Amerikaanse kiezer maar de politieke elite in beide partijen gepolariseerder is geworden.

Waarom komen niet meer gematigde kandidaten bovendrijven die het politieke centrum vertegenwoordigen? Een voorname reden is de benodigde steun van belangengroeperingen

die gepreoccupeerd zijn met de pure ideologie van een kandidaat. Zij bombarderen de kiezer met extreme standpunten. Het chronisch tijdsgebrek in de journalistiek en het streven naar onpartijdigheid wordt handig misbruikt waardoor de media vaak de ene halve waarheid met de andere halve waarheid in evenwicht brengen. Het resultaat biedt de kiezer weinig houvast voor het maken van een geïnformeerde politieke keuze. Het

langs strikte partijlijnen herindelen van kiesdistricten, na behaalde overwinningen, laat ook weinig ruimte voor politici met een oog voor kiezers in het centrum. De gematigde Amerikaanse politicus is daardoor een uitstervend ras geworden wat de kloof tussen Democraten en Republikeinen alleen maar verder verdiept.

Jeroen Schuiten

De auteur is nieuwsproducer in Washington.